

ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯುವತಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಪುರುಷನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ನನ್ನ ತಲೆ ನೋಯುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬೆರಳಿನಿಂದ ನನ್ನ ಹಣೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡೆ.

‘ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬಯಸಿದರೆ, ಹೋಗಿ. ರಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೇನಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಇದು ಸಹಜ’. ಸಿರವಾರರು ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಬೇರೆ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ದೌಡಾಯಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ನೆರೆಮನೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇದು ಮೂರ್ಖತನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್! ಕೆಲಸ ತುಂಬಾ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ಅರಿಯರ್ಸ್ ಫೈಲನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸಹ ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತೆ’ ಎಂದು.

‘ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಂಜಾಟ ತಲೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತೆ. ನಾನು ಸಹ ಇದನ್ನೇ ಮಾಡ್ತೀನಿ’. ಸಿರವಾರರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು.

‘ನಾನು ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಾ?’

‘ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೇನಿ. ಇಂಥ ವ್ಯರ್ಥ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಕಚೇರಿಯ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ’ ಎಂದರು ಸಿರವಾರರು.

ಸಿರವಾರರು ಮುರೈನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತುಂಬಾ ದಿನಗಳು ಬಘೇಲಖಂಡದ ರೀವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಘೇಲಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು, ಸಂಭೋಧನೆಗಳು ಅವರ ಮಾತಿನ ಅಭಿನ್ನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ‘ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವ’ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ‘ಒಡತಿ’ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾನು ಸಿರವಾರರ ಎದುರಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ನನ್ನ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತೆ. ಮನಸ್ಸು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿತ್ತು; ಆಗಲೇ ಕೀರ್ತಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು.

‘ಏನಾಯ್ತು ಸುಗಂಧಾ? ನೀನು ಬೇಸರವಾದಂತಿದೆ, ಸಿರವಾರರು ಏನಾದ್ರೂ ಹೇಳಿದ್ರಾ?’ ಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ’, ನಾನು ಪತ್ರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಓಹ್, ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಸಾ ಹೇ ಬ ರ ನು ನಂ ಬು ವಂ ತಿ ಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೂ

ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಹೀಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಿಡ್ತಾರೆ’ ಎಂದಳು ಕೀರ್ತಿ.

‘ಆದ್ರೆ ಈಗ ಅಂಥದ್ದೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರಿಯರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲು ಕರೆಸಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದೆ. ನನ್ನ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಅರಿಯರ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ ಎಂದೆ’. ನಾನು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆ. ಅವಳಿಗೆ ನಿಜ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವಳು ಕಚೇರಿಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೀರ್ತಿಯ ವಾಚಾಳತನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಷಯ ಎಷ್ಟೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಅದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಮನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ಮಾಡುವ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿದ್ದಾರೆ’, ಎಂದು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅವಳ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿರವಾರರು ಆ ಮೊಹಲ್ಲಾವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು ಎಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಲಹೆ ಉಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಶ್ಕನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಏಕೆ? ಮನೆಯನ್ನು ನಾನು ಬದಲಿಸಬೇಕಿದೆ, ಅವನಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನದು, ಅವನದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ಮನೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದರೆ, ನಾನು ಅದೇ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ ಜನರ ನಡುವೆ ಇರಬೇಕೆ? ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ ಜನರೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವರಿಂದ ನನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

‘ಏನ್ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ತೀಯಾ?’ ಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಏನಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ. ಮನೆ ಯಾವಾಗ ಸಿಗುತ್ತೋ ಏನೋ?’

‘ನೀನೇನೂ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ಬೇಡ. ನೀನು ನನಗೆ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಮನೆ ಹುಡುಕುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಭಾವನವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಜನರ ಪರಿಚಯವಿದೆ ಅನ್ನೋದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ, ಅವರು ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮನೆ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಓಹ್, ಲಂಚಿಗೆ ಟೈಮಾಯ್ತು. ನಡಿ, ಊಟ ಮಾಡೋಣ, ಕಳ್ಳಪ್ ಅವರನ್ನೂ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ; ಓಹ್ ನೋಡು, ದೇವಿಯವರು ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ಅದೇ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೀರೆ ತುಂಬಾ ಬೋರ್ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ, ಆದ್ರೆ ಕಳ್ಳಪ್ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಡುತ್ತಾರೋ?’ ಕೀರ್ತಿಯ ಮಾತಿನ ಕ್ರಮ ಹೊರಳಿ ಅವಳಿಗೆಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ನಾನು ನಿರಾಳಳಾದೆ. ಈಗ ಮಿಸೆಸ್ ಕಳ್ಳಪ್ ಅವರು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಸೀರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಏರಿತ್ತು, ಆದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚಳಿಗಾಲದ ರಾತ್ರಿಯಂತೆ ಥಂಡಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ನಾನು ಕೂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿತ್ತು, ಆದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು.

ನಾನು ಕೀರ್ತಿಯ ಬಳಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ನನ್ನ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಬಂದು ಕೂತೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅಮ್ಮನ ನೆನಪಾಯಿತು; ಈಗಲೇ ರಜಾ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಮ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ತೀವ್ರ ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಡಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ರೋದಿಸುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಅವರ ಮುಖ ನನ್ನೆದುರು ಮೂಡಿತು. ಅಮ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲ? ಮನಸ್ಸು ಹಾಳಾದಾಗ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳು ಆಕ್ರಮಣವೆಸಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಘಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅಮ್ಮನ ನೆನಪು ಕಾಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ? ಅಮ್ಮ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವರೇ?

ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ.

‘ಹೇಳಮ್ಮ, ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲ?’ ಅಮ್ಮ ಕೂಡಲೇ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು.

‘ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀರಲ್ಲ?’ ನಾನು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸದೆ ಕೇಳಿದೆ.

‘ಹೂಂ, ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ! ಏನ್ ವಿಷಯ, ನೀನು ಹೆದರಿದಂತಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಿದೆ ತಾನೇ?’ ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

‘ಹೂಂ, ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ನೆನಪು ತುಂಬಾ ಬರ್ತಿತ್ತು’, ನನ್ನ ಸ್ವರ ಅಳುವಿನ ಸ್ವರವಾಗಿತ್ತು.

‘ಮಗಳೇ, ನೀನು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೊರಟು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರ್ತೀನಿ...’ ಅಮ್ಮ ಭಾವುಕರಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

‘ಬೇಡಬೇಡ, ನೀವು ಬರ್ಬೇಡಿ, ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನೀವೇನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಎರಡುಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರಲ್ಲವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ’ ಎಂದು.

‘ಸರಿ, ನಾಡಿದ್ದು ಭಾನುವಾರ, ಅವತ್ತು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರ್ತೀನಿ’ ಎಂದರು ಅಮ್ಮ.

‘ಬೇಡ, ಈಗ ನೀವು ಬರ್ಬೇಡಿ, ಈಗ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆತಿದೆ, ನೀವು ಬಿಜಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಸುಮ್ಮನೆ ಅಲೆದಾಟುವಾಗುತ್ತೆ’ ನಾನು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನಿಂದಾಗಿ ಕಷ್ಟವಾಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ‘ಅದು ಸರಿಯೇ, ಆದ್ರೆ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ನನಗೆ ಬೇರೇನಿಲ್ಲ’, ಅಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಗಂಟಲು ಒತ್ತಿ ಬಂತು, ನಾನು ರೋದಿಸಿದೆ. ಅಮ್ಮನ ಮಮತೆ ನನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆನೆಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು; ಈಗಂತೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನೆನೆಸಿತು. ನಾನು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ರೋದನವನ್ನು ತಡೆದೆ. ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಸಂಯಮಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು

